

**FEN BİLGİSİ VE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN
ADAYLARININ BASKIN ÖĞRENME STİLLERİNİN TESPİTİ
ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

**A STUDY ON DETERMINATION OF THE DOMINANT
LEARNING STYLES OF TEACHER CANDIDATES OF SCIENCE
AND SOCIAL SCIENCE**

**Adem BAŞIBÜYÜK¹, Ali SÜLÜN², Hüseyin Hüsnü BAHAR^{3*},
Mustafa KIŞOĞLU⁴**

¹*Erzincan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Sosyal Bilgiler
Eğitimi ABD, 24030, Erzincan*

²*Erzincan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Fen Bilgisi Eğitimi
ABD, 24030, Erzincan*

³*Erzincan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim
Programları ve Öğretim ABD, 24030, Erzincan*

⁴*Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Fen Bilgisi Eğitimi ABD, 69040, Aksaray*

Geliş Tarihi: 31 Ocak 2011

Kabul Tarihi: 18 Nisan 2011

ÖZET

Araştırmanın amacı fen bilgisi ve sosyal bilgiler öğretmenliği programlarına kayıtlı öğrencilerin baskın öğrenme stillerini tespit etmek ve kayıtlı olunan program ve sınıf düzeyi ile baskın öğrenme stili arasında bağlantı olup olmadığını araştırmaktır. Veriler 2009-2010 öğretim yılında, Doğu Anadolu Bölgesinde bulunan bir Eğitim Fakültesine kayıtlı öğrencilerden elde edilmiştir. Veri toplama aracı olarak Kolb Öğrenme Stili Envanteri kullanılmıştır. Öğrencilerin % 38,4'ünün özümseyen, % 34'ünün ayrıştırıcı, % 17'sinin değiştiren ve % 10,6'sının yerleştiren öğrenme stiline sahip olduğu bulunmuştur. Bölüm ve sınıf düzeyine göre öğrencilerin öğrenme stillerinde küçük oransal farklılıklar olmakla birlikte, bu farkların anlamlı olmadığı görülmüştür

Anahtar kelimeler: Öğrenme stilleri, fen bilgisi öğretmenliği, sosyal bilgiler öğretmenliği, öğretmen yetiştirme.

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the dominant learning styles of the students enrolled the programs of Science Teaching and Social Studies Teaching and to study whether there is a relationship between dominant

* Sorumlu yazar: hbahar@erzincan.edu.tr

learning style and the enrolled programme and level of the classroom. The data were obtained from the students enrolled to a Faculty of Education in Eastern Part of Turkey during 2009-2010 academic years. As a means of collecting data, Kolb Learning Style Inventory was used as data collection instrument. 38.4 % of the students were found to have an assimilating learning style, 34% analyzing learning style, 17% changing learning style and 10.6% placing learning style. In terms of department and classroom levels, there are little proportional differences in learning styles of the students, but these differences are not significant statistically.

Key words: Learning style, science teaching, social science teaching, training teacher

1. GİRİŞ

Öğrenme çok sayıda bireysel ve çevresel kökenli değişkenden etkilenir. Bacanlı'ya göre (1999, 84-90), bireysel farklılıklar denince ilk akla gelen özellikler zeka, yetenek, kişilik özellikleri ve bilişsel stillerdir. Bilişsel stillerden birisi de öğrenme stildir. Öğrenme stili, öğrenenlerin nasıl algıladıkları, öğrenme ortamıyla nasıl etkileşimde oldukları, öğrenme ortamına yönelik verilen tepkilerin az çok kalıcı göstergeleri olan bilişsel, duyuşsal ve fizyolojik davranışlar olarak tanımlanmaktadır (Given 1996).

Öğrenme stili konusunda çalışan kuramcılar daha çok bunlardan birisine odaklandığından öğrenme stillerinin yapısı ve belirlenme yöntemleri konusunda farklı yaklaşımlar ortaya çıkmıştır (Ekici 2003). Bu yaklaşımlardan birisi de Kolb'un geliştirdiği Yaşantısal Öğrenme Kuramı'dır. Yaşantısal Öğrenme Kuramı bilişsel ve duyuşsal özellikler üzerinde yoğunlaşmanın yanı sıra (Kılıç 2002), öğrenme sürecinde yaşantıların da önemini vurgular (Hasırcı 2006). Kolb'ün Öğrenme Kuramı esas alınarak Kolb Öğrenme Stili modeli oluşturulmuş ve öğrenme stilini belirlemek için Öğrenme Stil Envanteri (ÖSE) geliştirilmiştir. Kolb öğrenme modelinde öğrenme stilleri bir döngü şeklinde olup, bu döngü içinde Somut Yaşantı (SY), Yansıtıcı Gözlem (YG), Soyut Kavramsallaştırma (SK) ve Aktif Yaşantı (AY) olmak üzere dört ayrı öğrenme biçimi bulunmaktadır. Burada SY hissederek, YG izleyerek, SK düşünerek ve AY yaparak daha iyi öğrendiği varsayımına dayandırılmaktadır. Bireyin öğrenme stili bu dört temel biçimin bileşeninden oluşur. Bu nedenle her bir bireyin öğrenme stilini belirleyen tek bir biçim bulunmaz. Bireyin

puanlarının toplamı belirlenerek, o bireyin hangi öğrenme stiline girdiği tespit edilir. Bu öğrenme stilleri “Yerleştiren”, “Özümseyen”, “Değiştiren” ve “Ayrıştıran” olmak üzere dört tanedir. Bu öğrenme stilleri bireyin baskın öğrenme stiline yanı sıra öğrenme tercihlerini de ortaya çıkarır (Aşkar ve Akkoyunlu 1993).

Kolb öğrenme modelinde yer alan öğrenme stillerinin tipik özellikleri aşağıda kısaca özetlenmiştir (Smith and Pellegrini 2000, Aşkar ve Akkoyunlu 1993, Kolb 1985).

Yerleştiren öğrenme stiline sahip bireyler daha çok hissederek ve yaparak öğrenme eğilimindedir. Plan yapma, kararları yürütme ve yeni deneyimlere açıklık en tipik özellikleridir. Öğrenme durumlarında bireyler açık fikirli olmalarının yanı sıra değişmelere karşı kolaylıkla uyum sağlarlar.

Değiştiren öğrenme stiline sahip bireyler hissederek ve izleyerek öğrenme eğilimindedir. Somut durumları birçok bakımdan gözden geçirir ve ilişkileri anlamlı bir şekilde organize ederler. Öğrenme durumunda sabırlı, nesnel ve dikkatli yargılarda bulunurlar. Ancak bir eylemde bulunmama özelliği baskındır. Düşüncelerini biçimlendirirken kendi düşünce ve duygularını dikkate alırlar.

Özümseyen öğrenme stiline sahip bireylerin izleyerek ve düşünerek öğrenme tercihleri baskındır. Kavramsal modelleri oluşturmada oldukça başarılı olan bu tip bireyler, bir şeyler öğrenirken de daha çok soyut kavramlar ve fikirler üzerinde odaklanırlar.

Ayrıştıran öğrenme stiline sahip bireylerin düşünerek ve yaparak öğrenme eğilimi baskındır. Problem çözme, karar verme ve fikirlerin mantıksal analizi ve sistematik planlama bu tip öğrenenlerin belli başlı özellikleridir.

Öğrenme stilleri ile ilgili çok sayıda araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalardan bazıları öğrencilerin öğrenme stillerini tespit etmeye ve bazı değişkenlerle ilişkisini incelemeye yöneliktir (Koçakoğlu 2010; Oskay, Erdem, Akkoyunlu ve Yılmaz 2010; Köseoğlu 2009; Tuna 2008; Çaycı ve Ünal 2007; Numanoğlu ve Şen 2007; Demir 2006; Hasırcı 2006; Ekici 2003; Oral 2003; Given 1996). Diğer bazı

çalışmalarda ise, öğrenme stiline bazı derslere yönelik tutuma etkisi incelenmiştir (Peker ve Mirasyedioğlu 2008; Tüysüz ve Tatar 2008; Sezer 2006; Mutlu 2006). Ayrıca, öğrenme stiline akademik başarıya etkisinin incelendiği çalışmalar da bulunmaktadır (Bahar ve Sülün 2011; Bahar, Özen ve Gülaçtı 2009; Denizkulu, Büyüköztürk ve Özçınar 2009; Tatar, Tüysüz ve İlhan 2008; Sezer 2006; Bilgin ve Durmuş 2003; Kılıç 2002).

Yapılan bazı araştırmalarda (Bahar, Özen ve Gülaçtı 2009; Numanoglu ve Şen 2007), öğrencilerin en çok ayrıştıran, ikinci olarak özümseyen öğrenme stiline sahip olduğu, değiştiren ve yerleştiren öğrenme stiline sahip öğrencilerin oransal olarak en küçük gruplar olduğu bulunmuştur. Biyoloji öğretmen adaylarının öğrenme stilleri ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada (Köseoğlu 2009), öğretmen adaylarının yarısından fazlasının özümseyen öğrencilerden oluştuğu, en küçük grubun ise yerleştiren öğrenme stiline sahip öğrenciler olduğu tespit edilmiştir. Eğitim Fakültesi öğrencileri ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada (Mutlu 2006) da benzer bulgular elde edilmiştir. İlköğretim okulu öğretmenlerinin öğrenme stillerinin araştırıldığı bir çalışmada (Koçakoğlu 2010), öğretmenlerin yarıya yakınının ayrıştıran öğrenme stiline sahip olduğu, onları sırasıyla özümseyen, yerleştiren ve değiştiren öğrenme stiline sahip öğrencilerin takip ettiği bulunmuştur. Ortaöğretim öğrencilerinin öğrenme stilleri ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada (Sezer 2006), öğrencilerin üçte birinden fazlasının özümseyen öğrenme stiline sahip olduğu, yerleştiren öğrenme stiline sahip öğrencilerin en küçük grup olduğu bulunmuştur.

Kimya öğretmen adaylarının öğrenme stilleri ve öğrenme tercihleri ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada (Oskay, Erdem, Akkoyunlu ve Yılmaz 2010), öğrencilerin yaklaşık üçte ikisinin ayrıştıran öğrenme stiline sahip olduğu, değiştiren öğrenme stiline sahip öğrencilerin en küçük grubu oluşturduğu bulunmuştur. Sınıf öğretmen adaylarının öğrenme stilleri ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada (Çaycı ve Ünal 2007), her on öğrenciden yaklaşık altısının özümseyen öğrenme stiline sahip olduğu, en küçük grubu ise yerleştiren öğrenme stiline sahip öğrencilerin oluşturduğu bulunmuştur. Sınıf öğretmen adayları ile ilgili diğer bir çalışmada (Hasırcı, 2006), özümseyen öğrenme stiline sahip öğrencilerin en

büyük grubu oluşturduğu, bu gurubu sırasıyla ayrıştıran, değiştiren ve yerleştiren öğrenme stiline sahip öğrenci gruplarının takip ettiği bulunmuştur. Türkçe öğretmen adaylarının öğrenme stilleri ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada (Demir 2006), öğretmen adaylarının yarısından fazlasının ayrıştıran öğrenme stiline sahip olduğu, en küçük grubu ise yerleştiren öğrenme stiline sahip öğrencilerin oluşturduğu bulunmuştur.

Öğrenme stili ile ilgili olarak yapılan bazı araştırmalarda, öğrenme stili ile cinsiyet ilişkisi ele alınmıştır. Yapılan bir araştırmada (Sezer 2006), ortaöğretim öğrencilerinin öğrenme stiline göre değişmediği belirlenmiştir. Çaycı ve Ünal'ın (2007) çalışmasında, sınıf öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile öğrenme stilleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Demir'in (2006) çalışmasında da öğrencilerin öğrenme stilleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

Öğrenme stili ile tutum ilişkisini ele alan bazı çalışmalar bulunmaktadır. Yapılan bir çalışmada (Tüysüz ve Tatar 2008), öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin kimya dersine yönelik tutumları etkilediği belirlenmiştir. Yapılan diğer bir araştırmada (Peker & Mirasyedioğlu 2008), ayrıştıran ve özümseyen öğrenme stiline sahip öğrencilerin matematiğe yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuş, ayrıştıran öğrenme stiline sahip öğrencilerin tutumları özümseyen öğrenme stiline sahip öğrencilerin tutumlarından daha olumlu bulunmuştur. Sezer'in (2006) yapmış olduğu araştırmada, öğrencilerin öğrenme stiline göre coğrafya dersine yönelik tutumlarının farklı olmadığı tespit edilmiştir (Sezer 2006).

Öğrenme stili ile bağlantılı olarak ele alınan konulardan birisi de akademik başarıdır. Ortaöğretim öğrencileri ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada, ayrıştıran öğrenme stiline sahip öğrencilerin coğrafya ders başarısının en yüksek, yerleştiren öğrenme stiline sahip öğrencilerin ise en düşük ortalamaya sahip olduğu bulunmuştur (Sezer 2006). Kimya öğretmen adayları ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada, öğretmen adaylarının akademik başarıları ile öğrenme stilleri arasında anlamlı ilişki tespit edilmiştir (Tatar, Tüysüz ve İlhan, 2008). Yapılan diğer bir araştırmada (Mahiroğlu ve Bayır 2009), öğrenme stillerine göre yapılandırılan öğrenen kontrolünün öğrenci

başarısı ve kalıcılığına etkisinin olmadığı görülmüştür. Öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin kimya dersi başarısına etkisinin incelendiği bir çalışmada (Tüysüz ve Tatar 2008), öğrenme stiline kimya dersi başarısını etkilediği belirlenmiştir. Akkoyunlu ve Soyulu'nun (2008) çalışmasında, öğrencilerin öğrenme stillerine göre başarı seviyeleri arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Bilgi ve iletişim teknolojisi öğretmen adaylarının farklı öğrenme stillerine göre akademik başarılarının yordayıcılarını tespit üzere yapılan bir çalışmada (Denizkulu, Büyüköztürk ve Özçınar 2009), anlamlı yordayıcıların yerleştiren öğrenme stiline sahip öğrencilerde öğrencilerin lise başarıları ile tutumlar, ayırtıcı öğrenme stiline sahip öğrencilerde cinsiyet, epistemolojik inanç ve motivasyon düzeyi, özümseyen öğrenme stiline sahip öğrencilerde cinsiyet, kişilik ve test stratejileri, değiştiren öğrenme stiline sahip öğrencilerde ise anksiyete olduğu tespit edilmiştir.

Öğrenme stiline daha farklı değişkenler bakımından ele alındığı çalışmalar da bulunmaktadır. Örneğin sınıf öğretmen adayları ile ilgili olarak yapılan bir çalışmada, baskın öğrenme stiline sınıf düzeyine göre farklılaşmadığı bulunmuştur (Hasırcı, 2006). Yapılan diğer bir çalışmada (Peker, Mirasyedioğlu ve Yalın 2003), matematik öğretmenlerinin öğrencilerin öğrenme stiline dikkate almadığı tespit edilmiştir.

Öğrenme stiline bilinmesi, öğrenme stiline uygun öğretim planlarının yapılmasına ve bu şekilde öğrenme gücünü artırmaya (Aşkar ve Akkoyunlu 1993), öğretmenlere nasıl bir planlama yapacaklarına ilişkin soruları cevaplamaya (Akkoyunlu 1995) ve eğitimcilerin genel öğrenme yaklaşımlarını dikkate alarak program hazırlamalarına katkı sağlar (Bilgin ve Durmuş 2003). Öğretim etkinliklerinin öğrenme stiline uygunluğu, hem süreci planlayanlara ipuçları verecek hem de öğrencinin başarısının artırılmasına katkı sağlayabilecektir. Yapılan bu araştırma fen bilgisi ve sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin öğretmenlik branşına göre değişip değişmediğini tespit etmek bakımından önemlidir. Öğretim sürecindeki uygulamalar öğrenme stiline uygunluğu bakımından bazı öğrenciler için avantaj oluştururken, öğrenme stili farklı olan diğer bazı öğrenciler için dezavantaj oluşturabilir. Öğretim elemanlarının öğrencilerin öğrenme stillerini de dikkate alarak

öğretim sürecini yönetmesi, öğrenmenin gerçekleşmesine katkı sağladığı gibi öğretim sürecinin başarısını da artırır.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı fen bilgisi ve sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programlarına kayıtlı öğrencilerin baskın öğrenme stillerini karşılaştırmalı olarak incelemektir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- 1.Fen bilgisi ve sosyal bilgiler öğretmenliği programına kayıtlı olan öğrencilerin baskın öğrenme stili stilleri nasıl bir dağılım göstermektedir?
- 2.Baskın öğrenme stiliyle kayıtlı olunan program arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki var mıdır?
- 3.Baskın öğrenme stili ile sınıf düzeyi arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki var mıdır?

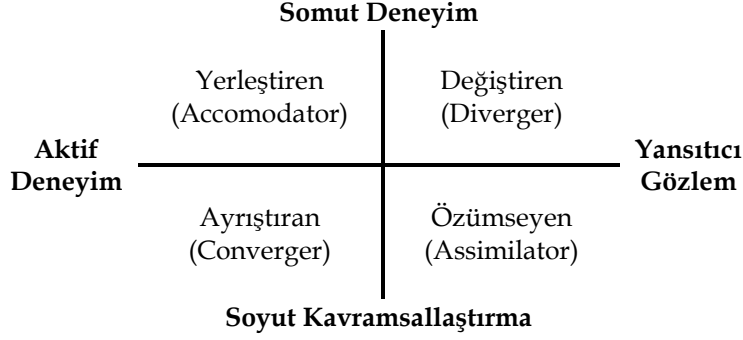
2. Yöntem

2.1. Çalışma Grubu

Çalışmaya katılan öğrencilerle ilgili betimleyici istatistikler Tablo 1’de gösterilmiştir. Fen bilgisi öğretmenliği programına kayıtlı 184, sosyal bilgiler öğretmenliği programına kayıtlı 175 öğrenci çalışmaya katılmıştır. Çalışma grubunu oluşturan 359 öğrencinin 82’si birinci, 111’i ikinci, 85’i üçüncü ve 81’i de dördüncü sınıf öğrencisidir.

Tablo 1 Çalışmaya Katılan Öğrenciler

Bölüm	
Fen Bilgisi Öğretmenliği	184 (51.3)
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	175 (48.7)
Sınıf	
1. Sınıf	82 (22.8)
2. Sınıf	111 (30.9)
3. Sınıf	85 (23.7)
4. Sınıf	81(22.6)
Toplam	359 (100.0)

2.2. Ölçme Aracı**Şekil 1:** Kolb Öğrenme Stilleri

Çalışmada, veri toplama aracı olarak Kolb Öğrenme Stili Envanteri kullanılmıştır (Kolb 1985). Envanterin Türkçe uyarlaması Aşkar ve Akkoyunlu (1993) tarafından yapılmıştır. Envanter Somut Yaşantı (SY), Yansıtıcı Gözlem (YG), Soyut Kavramsallaştırma (SK) ve Aktif Yaşantı (AY) olmak üzere dört farklı öğrenme biçimini içermektedir. Öğrenme Stili Envanterinde dört seçenekli 12 soru bulunmaktadır. Her seçenek dört ayrı öğrenme biçiminden birisini temsil etmektedir. Cevaplayıcının her bir öğrenme biçiminden alabileceği en yüksek puan 48, en düşük puan ise 12'dir. Ancak öğrenme stilini belirlemek için birleştirilmiş puanlara ihtiyaç duyulmaktadır. Birleştirilmiş puanlar SK-SY ve AY-YG puanları kullanılarak hesaplanır. Bu şekilde hesaplanan puanlar ise -36 ile + 36 arasında değişir. SK-SY'den elde edilen puanlar öğrenmenin soyut veya somut olup olmadığı ile ilgilidir. Bu şekilde elde edilen pozitif puan öğrenmenin soyut, negatif puan ise öğrenmenin somut olduğunu gösterir. AY-YG birleştirilmiş puanı ise öğrenmenin aktif veya yansıtıcı olup olmadığı ile ilgilidir. Yüksek pozitif puan öğrenmenin aktif, yüksek negatif puan ise öğrenmenin yansıtıcı olduğunu gösterir. Birleştirilmiş puanların kesişim noktaları kullanılan bir diyagram yardımı ile belirlenir ve öğrenme stili bulunur (Şekil 1). Öğrenme stilleri ise dört grupta ele alınmıştır. Bunlar ayrıştıran, değiştiren, özümseyen ve yerleştirendir (Aşkar ve Akkoyunlu 1993).

2.3. Ölçeğin Güvenirliği

ÖSE ve bileşenlerinden elde edilen puanların güvenilirlik katsayıları Tablo 2’de gösterilmiştir. Güvenirlik katsayıları .56 ile .74 arasında değişmektedir.

Tablo 2. ÖSE ve Bileşenlerinin Güvenirlik Katsayıları

Öğrenme Biçimleri	SY	YG	SK	AY	SK-SY	AY-YG
Cronbach Alpha	.69	.64	.74	.63	.61	.56

3. BULGULAR VE YORUM

Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programına kayıtlı olan öğrencilerin baskın öğrenme stillerine ilişkin bilgiler Tablo 3’te gösterilmiştir. Bu sonuçlara göre, öğrencilerin üçte ikisinden daha fazlasının ayrıştırıcı ve özümseyen öğrenme stiline sahip olduğu, yerleştiren ve değiştiren öğrenme stiline sahip öğrencilerin oranının her iki grupta da düşük kaldığı görülmektedir. Diğer taraftan, ayrıştırıcı öğrenme stiline sahip öğrencilerin oranı fen bilgisi grubunda daha yüksek iken, özümseyen öğrenme stiline sahip öğrencilerin oranı sosyal bilgiler grubunda daha yüksektir. Ayrıştırıcı öğrenme stiline sahip öğrencilerin aktif deneyime dayalı öğrenme eğilimlerinin, özümseyen öğrenme stiline sahip olan öğrencilerin ise yansıtıcı öğrenme eğilimlerinin daha baskın olduğu, her iki gruptaki öğrencilerin soyut yaşantılara dayalı öğrenme eğilimlerinin daha baskın olduğu söylenebilir. Öğrencilerin öğrenme stillerine göre dağılımı ile ilgili bu sonuçlar, eğitim fakültesi öğrencilerinin öğrenme stilleri ile ilgili olarak yapılan bir çalışmadan (Bahar, Gülaçtı ve Özen 2009) elde edilen bulgularla kısmen benzerlik göstermektedir. Söz konusu çalışmada öğretmen adaylarının % 43,6’sının ayrıştırıcı, % 29,3’ünün özümseyen, % 16,3’ünün yerleştiren, % 10,8’inin ise değiştiren öğrenme stiline sahip olduğu bulunmuştur. Diğer taraftan mevcut çalışmada elde edilen bulgular, konu ile ilgili olarak yapılmış olan bazı çalışmalardaki araştırma bulgularından farklıdır. Örneğin, Tuna’nın (2008) çalışmasında öğrencilerin yarıdan fazlasının (%57,1) özümseyen, % 24,5’inin ayrıştırıcı, % 13,3’ünün değiştiren ve % 5,1’inin ise yerleştiren öğrenme stilini tercih ettiği bulunmuştur. Kılıç’ın (2002) çalışmasında ise öğrencilerin % 43,2’si özümseyen, %

22,0'si ayırıştırın, % 20,3'ü değiştiren ve % 14,5'i ise yerleştiren öğrenme stili ni tercih ettiği tespit edilmiştir.

Tablo 3.Öğrencilerin Kayıtlı Olduğu Programa Göre Baskın Öğrenme Stilleri

Öğrenme Stili		Fen Bilgisi Öğretmenliği	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	Toplam
Yerleştiren	f	20	18	38
	%	10,9	10,3	10,6
Değiştiren	f	28	33	61
	%	15,2	18,9	17,0
Ayırıştırın	f	73	49	122
	%	39,7	28,0	34,0
Özümseyen	f	63	75	138
	%	34,2	42,9	38,4
Toplam	f	184	175	359
	%	100,0	100,0	100,0
X ² : 6,058		Df: 3	p > .05	

Baskın öğrenme stiliyle kayıtlı olunan program arasında anlamlı bir bağlantı olup olmadığını tespit etmek üzere ki kare testi yapılmıştır. Test sonuçlarına göre kayıtlı olunan program ile öğrenme stili arasında anlamlı bir bağlantının (ilişkinin) olmadığı tespit edilmiştir ($\chi^2(3): 6.058, p > .05$). Yerleştiren ve değiştiren öğrencilerin oranı her iki bölümde de benzerlik gösterirken, ayırıştırın ve özümseyen öğrenme stiline sahip öğrencilerin oranının her iki programa kayıtlı öğrenciler arasında oransal olarak farklılık gösterdiği, ancak bu oransal farklılığın (istatistiksel olarak) anlamlı bir bağlantı oluşturabilecek düzeyde olmadığı görölmektedir. Bu sonuç, kayıtlı olunan program ile öğrenme stilleri arasındaki bağlantının anlamlı olduğuna ilişkin araştırma bulgularından farklılaşmaktadır (Aşkar ve Akkoyunlu 1993; Oral 2003; Çubukçu 2005; Hasırcı 2006; Bahar, Özen ve Gülaçtı 2009).

Sınıf düzeyine göre öğrencilerin baskın öğrenme stiline ilişkin sonuçlar Tablo 4'te gösterilmiştir. Sınıf düzeyine göre baskın öğrenme stillerinin dağılım oranları arasında oransal bazı farklar olmasına rağmen, yapılan ki kare testi sonuçları sınıf düzeyi ile öğrenme stili arasında anlamlı bir bağlantının olmadığını

göstermektedir ($\chi^2(9) : 11.953, p > .05$). Diğer bir ifade ile, öğrenme stili sınıf düzeyinden bağımsızdır. Bu sonuç, farklı sınıf düzeyindeki öğrencilerin öğrenme stillerinin benzerlik gösterdiği şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4. Öğrencilerin Sınıf Düzeyine Göre Baskın Öğrenme Stilleri

Öğrenme Stili		1. Sınıf	2. Sınıf	3. Sınıf	4. Sınıf	Toplam
Yerleştiren	f	9	8	11	10	38
	%	11,0	7,2	12,9	12,3	10,6
Değiştiren	f	17	12	13	19	61
	%	20,7	10,8	15,3	23,5	17,0
Ayrıştıran	f	26	48	25	23	122
	%	31,7	43,2	29,4	28,4	34,0
Özümseyen	f	30	43	36	29	138
	%	36,6	38,7	42,4	35,8	38,4
Toplam	f	82	111	85	81	359
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
X ² : 11,953		Df:9		p > .05		

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Fen bilgisi ve sosyal bilgiler öğretmenliği programlarına kayıtlı olan öğrencilerin % 38,4'ü özümseyen, % 34'ü ayrıştıran, % 17'si değiştiren ve % 10,6'sı yerleştiren öğrenme stiline sahiptir. Bulunan bu sonuç özümseyen öğrenme stiline sahip olanların en büyük grubu oluşturması bakımından yapılan bazı araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir (Çaycı ve Ünal 2007; Hasırcı 2006; Köseoğlu 2009; Mutlu 2006; Sezer 2006). Diğer taraftan, yapılan diğer bazı araştırmalarda (Bahar, Özen ve Gülaçtı 2009; Demir 2006; Koçakoğlu 2010; Numanoğlu ve Şen 2007; Oskay, Erdem, Akkoyunlu ve Yılmaz 2010) ayrıştıran öğrenme stiline sahip olanlar en büyük grubu oluştururken, özümseyen öğrenme stiline sahip olanlar ikinci büyük grubu oluşturmaktadır.

Bulunan bu sonuç benzer bazı araştırma sonuçları ile tutarlı iken diğer bazı araştırma sonuçlarından farklıdır. Örneğin yapılan bazı araştırmalarda (Bahar, Özen ve Gülaçtı 2009; Numanoğlu ve Şen 2007; Koçakoğlu 2010; Oskay, Erdem, Akkoyunlu ve Yılmaz 2010; Demir 2006), öğretmen adayları arasında ayrıştıran öğrenme stiline

sahip olanlar en büyük grubu oluştururken, özümseyen öğrenme stiline sahip öğrenciler ikinci büyük grubu oluşturmaktadır. Diğer taraftan bu iki araştırma, değiştiren ve yerleştiren öğrenme stiline sahip öğrencilerin en küçük grupları oluşturması bakımından mevcut araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir.

Bölüm ve sınıf düzeyine göre öğrencilerin öğrenme stillerinde küçük oransal farklılıklar olmakla birlikte, istatistiksel bulgular elde edilen bu farkların anlamlı olmadığını göstermiştir. Sınıf düzeyi ile ilişkili olarak elde edilen bu sonuç Hasırcı'nın (2006) bulguları ile benzerlik göstermektedir.

Her iki grupta da özümseyen ve ayrıştırıcı öğrenme stiline sahip öğrencilerin toplam öğrencinin % 70'inden fazla olması, özümseyen öğrenme stiline sahip öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırmak için çeşitli sunum tekniklerinin ve sunum araçlarının yanı sıra, düşünme etkinliklerini gerektiren soru - cevap, grup tartışması yöntemleri kullanılabileceğini göstermektedir. Diğer taraftan, ayrıştırıcı öğrenme stiline sahip öğrencileri problem durumları ile karşı karşıya getirecek şekilde planlar yapmak ve yaparak öğrenmeye yönlendirici etkinliklere bu planlarda yer vermek, öğrencilerin yaklaşık üçte birinin öğrenmesini kolaylaştırmak bakımından önemlidir. Öğretim etkinlikleri planlanırken, her iki grupta da oran bakımından az olan değiştiren ve yerleştiren öğrenme stiline sahip öğrencileri göz ardı etmemek gerekir. Bunun için de, öğretim sürecini planlarken yöntem çeşitliliğine gitmek, öğrenme ortamını farklı tür etkinlikler yapacak şekilde planlamak ve işbölümü yapmayı gerektiren etkinliklerde öğrenciyi öğrenme stiline uygun etkinliklere yönlendirmek daha etkin ve verimli öğrenmeye katkı sağlayacaktır. Gerek sosyal bilgiler ve gerekse fen bilgisi gruplarında dört ayrı öğrenme stiline sahip öğrencilerin bulunduğu görülmektedir. Öğrenmenin gerçekleştirilmesi sürecinde farklı öğrenme stiline sahip öğrencilerin daha kolay öğrenmelerini sağlamaya yönelik planlamaların yapılması, bireysel farklılıklardan kaynaklanan eşitsizlikleri gidermeye yardımcı olabilir.

KAYNAKLAR

- Akkoyunlu, B. (1995). "Bilgi Teknolojilerinin Okullarda Kullanımı ve Öğretmenlerin Rolü", Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11, 105-109
- Akkoyunlu, B. & Yılmaz Soylu, M. (2008). A study of student's perceptions in a blended learning environment based on different learning styles, *Educational Technology & Society*, 11 (1), 183-193.
- Aşkar, P. ve Akkoyunlu, B. (1993). Kolb öğrenme stili envanteri, *Eğitim ve Bilim*, 87, s.37-47.
- Bacanlı, H. (2005). Gelişim ve öğrenme, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Bahar, H. H. ve Sülün, A. (2011). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Öğrenme Stilleri, Cinsiyet Öğrenme Stili İlişkisi ve Öğrenme Stiline Göre Akademik Başarı, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19 (2), 379-386.
- Bahar, H. H., Özen, Y. ve Gülaçtı, F. (2009). Eğitim fakültesi öğrencilerinin cinsiyet ve bransa göre akademik başarı durumları ile öğrenme stillerinin incelenmesi, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42 (1), 69-86.
- Bilgin, İ. ve Durmuş, S. (2003). Öğrenme stilleri ile öğrenci başarısı arasındaki ilişki üzerine karşılaştırmalı bir araştırma, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 3 (2), 381-400.
- Çaycı, B. ve Ünal, E. (2007). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sahip Oldukları Öğrenme Stillерinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi, *Üniversite ve Toplum*, 7 (3), 1-16. http://www.universite-toplum.org/pdf/pdf_UT_328.pdf (12.9.2010).
- Çubukçu, Z. (2005). Öğretmen Adaylarının Düşünme Stillерinin Öğrenme Biçimlerini Tercih Etmelerindeki Etkisi, *Çağdaş Eğitim*, 324, s. 22-31.
- Demir, M. K. (2006). Sınıf öğretmeni adaylarının öğrenme stilleri ve sosyal bilgiler öğretimi, *Eurasian Journal of Educational Research*, 23, 28-37.
- Denizkulu, D., Büyüköztürk, Ş. ve Özçınar, H. (2009). Predictors of academic achievement of student ICT Teachers with different learning styles. *World Academy of Science, Engineering and Technology*, 58, 703-709.
- Ekici, G. (2003). Uzaktan eğitim ortamlarının seçiminde öğrencilerin öğrenme stillerinin önemi, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, s. 48-55.
- Given, B. K., (1996). Learning styles; a synthesized model, *Journal of Accelerated Learning and Teaching*, 21, 11-44.

-
- Hasırcı, Ö. K. (2006), Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin öğrenme stilleri: Çukurova Üniversitesi örneği, *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 2 (1), s. 15-25.
- Kılıç, E. (2002). Baskın öğrenme stiline öğrenme etkinlikleri tercihi ve akademik başarıya etkisi. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 1 (1): 1-15
- Koçakoğlu, M. (2010). Determining the Learning Styles of Elementary School (1st-8th Grade) Teachers, *International Online Journal of Educational Sciences*, 2010, 2 (1), 54-64
- Kolb, D. (1985). *Learning Style Inventory: Self Scoring Inventory and Interpretation Booklet*, Boston: Mc Ber and Company.
- Köseoğlu, P. (2009). Learning styles of biology teacher candidates, *Contemporary Science Education Research: Pre-Service and in Service Teacher Education* 27-31.
- Mahiroğlu, A. ve Bayır, E. A. (2009). Öğrenme stillerine göre yapılandırılan öğrenen kontrolünün öğrenci başarısına ve öğrenmenin kalıcılığına etkisi, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10 (2), 169-183.
- Mutlu, M. (2006). Anadolu Lisesi, Anadolu Öğretmen Lisesi, Fen Lisesindeki Öğrencilerin Öğrenme Stilleri ile Biyoloji Dersine Karşı Tutumları Arasındaki İlişki, *International Journal Of Environmental and Science Education*, 1 (2), 148 - 162.
- Numanoğlu, G. ve Şen, B. (2007). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü öğrencilerinin öğrenme stilleri, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)* 8 (2), 129-148.
- Oral, B. (2003). Ortaöğretim Öğrencilerinin Öğrenme Stillерinin İncelenmesi, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 35, s. 418-435.
- Oskay, Ö. Ö., Erdem, E., Akkoyunlu, B. & Yılmaz, A. (2010). Prospective chemistry teachers' learning styles and learning preferences, *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 2, 1362-1367.
- Peker, M. & Mirasyedioğlu, Ş. (2008). Pre-service elementary school teachers' learning styles and attitudes towards mathematics, *Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education*, 2008, 4(1), 21-26
- Peker, M., Mirasyedioğlu, Ş., Yalın, H. İ (2003). Öğrenme Stillерine Dayalı Matematik Öğretimi, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, Güz, C.1, S. 4, ss.372-384.
- Sezer, A. (2006). IX. Sınıf öğrencilerinin öğrenme stilleri ile coğrafya dersi başarı puanları ve coğrafya dersine yönelik tutumları arasındaki

ilişkilerin incelenmesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, 13, 1-10.

Smith, P. K. & Pellegrini, A. D. (2000). *Psychology of Education - Major Themes*, New York: Routledge Falmer.

Tatar, E., Tüysüz, C. ve İlhan, N. (2008). Kimya öğretmeni adaylarının öğrenme stillerinin akademik başarılarıyla ilişkisi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5 (10), 185-192.

Tuna, S. (2008). Resim iş öğretmenliği öğrencilerinin öğrenme stilleri, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi (ESOSDER), 7 (25), 252-261.

Tüysüz, C. ve Tatar, E. (2008). Öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin kimya dersine yönelik tutum ve başarılarına etkisi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5 (9), 97-107.

****